

od besede do besede in od črke do črke tako, kakor je in to samo v slovenskem jeziku (ne pa na eni strani slovensko, po drugi pa nemški) tiskano bilo in po deželi poslano leta 1809., ko je kranjska dežela začasno prišla pod oblast francoske vlade. „Osnanilo“ se je glasilo tako-le:

„Zefarski kralji franzoski General Intendant Gospod Excellenz Dauchi je peti dan tiga mesaca sam vkasal, de moramo vsem Krajnam osnani, de po narvih milosti svetliga franzoskoga Zefarja tiste deshele, ktire so po dunejskemu miru njemu podloshne biti sazhéle, nimajo nizh vezh plazhovati, kakor li navadne davke, ktire so pred vojško plazhovale; inu de sveti Zefar Napoleon v timu hozhe polahkati svoje illirske podloshne, karkol inu kakor hitro je mogoče, svunaj de njegove soldate s' shivesham preskerbé, dokler bo sdajna kratka potreba, inu dokler bo Zefar drugazhi vkasal.“

Is te narvih milosti bo vsaki zhlovek sposnal, de svetliga Zefarja misel inu volja je, svojim novim podloshnim svojo milost iskasati, inu vse rezhi po stari navadi oberniti.

Po tim narvihim povelju more vsaki podloshni nashe deshele svoje stare do sdaj navadne gospodnje davke, inu vse zefarske inu gospoškine plazhovanja po stari navadi inu versti svoji lastni gospojski ob pravim zhasu bres isgovora odrajtati, fizer bode njegova nepokorihina proti timu povelju ojstro pokorjena, inu vsaki si bo mogel sam sebi shkodo derpičati, ktiri ga bo fizer sadéla.

V Lubljanu 12. dan Listagnoja 1809.

Od timzhafniga Poglavarstva
Franz Xaveri Baron Lichtenberg
Poglavarstva-Praesident.“

— (Knjizica, kako naj se napravlajo vodnjaki in kapnice), veljá 20 krajc., če se v pisarnici kmetijske družbe kmetijske vzame; kdor jo po pošti naročí, naj priloži še 5 krajc.

— (**Volilci Ljubljanskega mesta**) se uljudno vabijo na razgovor o kandidatih za prihodnje mestne volitve jutri (na praznik Marijnega oznanjenja) ob II. uri dopoldne v zgornjo čitalnično dvorano.

Meščanski volilni odbor.

Novičar iz domaćih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Predno je zborovanje zbornice poslancev za čas velikonočnih praznikov prestalo, je zbor sklenil, da za mesec april in maj sme vlada davke pobirati po dozdani razmeri — za 20 milijonov gold. zlate rente, to je, dolžnih pisem, katerih obresti se plačujejo v zlatu, pa sme izdati, da pokrije s tem primanjkava. Tu so ustavoverci zopet bombardirali finančnega ministra Kriegsau-a, češ, da ne vživa zupanja njihovega. Minister jih je mirno in temeljito zavračal in zbornica z veliko večino dovolila posojilo. — Dalje je z 301 glasovi proti 50 sklenila, naj se odpravi posebno kmetom silno nadležno posilno legaliziranje. Minister Stremayer je z rokami in nogami branil ustavoversko dete, a propal je že njim vred. — Zadnji dan zborovanja je zbornica sprejela postavo o olajšanji davkov posojilnicam in upnim zavodom tako, da ta zakon velja samo za posojilnice, ki bodo plačevale polovicu pridobnинe. — Postava o oderuštvu ni mogla več na vrsto priti. — Zborovanje je do 5. aprila odloženo. Prvo, kar bode poslanska zbornica obravnavala po veliki noči, je državni proračun za 1880. leto; do-

tični odbor je dovršil svoj posel, po katerem bode primanjkava znašala 24 in pol milijona. — Interesantna bo po veliki noči v zbornici razprava o Lienbacherjevem predlogu, ki gre na to, da se dolžnost, ljudsko šolo obiskati, od 8 let zniža na 6 let. Interesantno — pravimo — zato, ker se je naučni minister Conrad v odseku, ki je ta predlog razpravljal, ustavovercem tako grozno zameril, da so mu kar naravnost „svojo prijateljstvo“ odpovedali. Minister Conrad je namreč v odseku izjavil, da je od skupnega ministerstva pooblaščen, odbor zagotoviti, da ga je volja o obiskovanji ljudskih šol olajšave dovoliti. To pa je ogenj v strehi liberalcev!

— Poroka cesarjeviča Rudolfa s princesinjo Beliško bode, kakor se zdaj sliši, 4. dne oktobra, to je, na imendan presvitlega cesarja.

— Minister dr. Stremayer je za protinom (putiko) hudo zbolel. *Oda bi zbolil še Lehmann.*

— „Politik“ javlja, da je skupni finančni minister baron Hofman imenovan vrhovni intendant oběh cesarskih gledališč. Na njegovo mesto pride zdaj brž konje g. Szlavay.

Iz Zagreba. — Vinski sejm je bil precej živan, lepo število trgovcev je došlo iz Kranjskega, Štajarskega, Koroškega in Istre, celo iz Švajce je došel znani vinotržec Bühler. Kupčija vendar ni bila velikanska zato, ker vinorejci nimajo v veliki meri vin ene vrste, ki so ga žezele veliki vinski trgovci. Istina je, piše „Obzor“, da je ta sejm za hrvaške vinorejce dober poduk in velika korist vprihodnje.

Iz Rusije. — To, da francoska vlada se brani glasovitega hudodelca Hartmana, ki je glavni deležnik moskovskega atentata, izročiti ruski vladi, je Rusijo po pravici tako vznemirilo, da se nje simpatije zdaj zopet bolj obračajo Nemčiji.

Iz Bosne. — Odpravljeni so konzilarni uradi, ter so se izročila dotična opravila deželnemu vladu v Sarajevem in Mostaru. S tem se prihrani znamenita svota; ob enem je pa to tudi začetek ožjega vtelesenja zasedenih dežel.

Listnica vredništva. Častiti županji želimeljski: Družba kmetijska prejme skor gotovo, kakor prejšnja leta, tudi letos državno subvencijo za nakup plemenskih bikov muriškega in belanskega plemena. Takrat je treba, da županija ne prezre časa javne dražbe, ker le po poti dražbe se dobivajo od družbe nakupljeni biki, drugače ne. Sicer pa so zadnje tedne v „Oglasniku“ Novic nekateri posestniki naznanjevali, da imajo muriške bike na prodaj.

Popravki. V poslednjem listu „Novic“ v članku „Še nekoliko besed o gosp. Levstikovem nauku slovenskim županom“ namesto: vzprijati in izprijati na str. 86. čitaj: vzprijeti, izprijeti, in namesto: pravne uzore na strani 87. čitaj: pravne nazore (Rechtsanschauungen).

Žitna cena

▼ Ljubljani 17. marca 1880.

Hektoliter: pšenice domače 10 gold. 56 kr. — banaška 11 gold. 80 kr. — turšice 6 gold. 80 kr. — soršice 8 gold. 99 kr. — rži 6 gold. 99 kr. — ječmena 4 gold. 39 kr. — prosa 5 gold. 20 kr. — ajde 5 gold. 39 kr. — ovs 3 gold. 57 kr. — Krompir 3 gold. 93 kr. 100 kilogramov.